

Dosarul nr.3ra-1185/21
2-20012529-01-3ra-03112021

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud: V. Potlog)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud: G. Colev, Ș. Starciuc, A. Curdov)

Î N C H E I E R E

23 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Victor Ceceli,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Ceceli împotriva Procuraturii Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia cu privire la anularea refuzului, obligarea începerii urmăririi penale și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 19 august 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost admis apelul depus de procurorul în Procuratura Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, Alexandr Vlah, s-a casat hotărârea din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central și s-a emis o decizie nouă prin care acțiunea în contencios administrativ depusă de Victor Ceceli a fost declarată inadmisibilă,

c o n s t a t ă :

La 13 noiembrie 2019, Victor Ceceli a depus cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii UTA Găgăuzia cu privire la anularea refuzului, obligarea începerii urmăririi penale și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 14 iunie 2019 a înregistrat la Judecătoria Comrat, sediul Ceadâr-Lunga plângerea nr.4531, adresată Procuraturii Generale, solicitând tragerea la răspundere penală a judecătorilor din cadrul Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, în special a judecătorului, N. Lazareva, pentru uzurparea puterii în stat și pentru emiterea hotărârii ilegale din 07 martie 2019 în cauza nr.3-39/2018 (nr. dosarului 23-3-3112-26072018). Concomitent, a menționat că probele referitor la acțiunile ilegale au fost relatate în cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 07 martie 2019 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga (f.d.4).

Prin scrisoarea nr.4598 din 20 iunie 2019 Procuratura Generală a transmis plângerea sa spre examinare după competență Procuraturii UTA Găgăuzia (f.d.5).

Prin răspunsul nr.1983 din 08 octombrie 2019 a procurorului în Procuratura UTA Găgăuzia, Alexandr Vlah, la plângerile lui Victor Ceceli la acțiunile și deciziile procurorilor în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Ceadâr Lunga: I. Pamujac și D. Inak,

precum și a judecătorului Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, N.Lazareva, cu privire la tragerea acestora la răspunderea penală, a primit refuz din motiv că argumentele indicate în plângeri nu s-au confirmat. Cu atât mai mult, că lipsesc temeiuri rezonabile pentru începerea urmăririi penale în privința persoanelor nominalizate. La fel, i s-a explicat că în caz de dezacord cu acțiunile/inacțiunile judecătorilor, procurorilor și altor persoane cu funcții de răspundere, este în drept să le conteste în ordinea și termenii prevăzuți de legislația în vigoare. Concomitent, autoritatea emitentă a menționat că respectivul răspuns este act administrativ individual și în caz de dezacord poate să-l conteste în ordinea contenciosului administrativ în instanța de judecată în termen de 30 de zile de la data notificării acestuia.

Victor Ceceli consideră răspunsul nr.1983 din 08 octombrie 2019 a procurorului în Procuratura UTA Găgăuzia, Alexandr Vlah, ca fiind neîntemeiat și ilegal, deoarece nu au fost cercetate multiaspectual circumstanțele și probele prezentate în învinuirea persoanelor vizate în plângerea sa și cererea de apel.

Totodată, reclamantul consideră că în conformitate cu art.1 alin.(1) din Codul de procedură penală, procesul penal se consideră început din momentul sesizării sau autosesizării organului competent despre pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni.

Prin urmare, plângerile sale urmau a fi soluționate în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, dar nu în procedura contenciosului administrativ.

În contextul enunțat, Victor Ceceli a solicitat admiterea acțiunii, anularea răspunsului nr.1983 din 08 octombrie 2019 a Procuraturii UTA Găgăuzia, obligarea pârâtei să înceapă urmărirea penală în baza plângerilor sale și încasarea din contul Procuraturii UTA Găgăuzia în beneficiul său sumei de 200 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea depusă de Victor Ceceli. A fost anulat răspunsul nr.1983 din 08 octombrie 2019 semnată de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Alexandr Vlah, adresat lui Victor Ceceli. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță a motivat soluția prin faptul că în ședința de judecată s-a constatat că reclamantul Victor Ceceli s-a adresat organelor procuraturii prin intermediul Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga la 14 iunie 2019 cu plângere, solicitând pornirea urmăririi penale pe faptul uzurpării puterii de stat și emiterii hotărârii ilegale din 07 martie 2019 de către judecătorul Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, N. Lazareva, în cauza nr.3-39/2018 (f.d. 4-5).

Plângerea depusă de Victor Ceceli, în conformitate cu prevederile art.263 alin.(2) din Codul de procedură penală, reprezintă un denunț, prin care ultimul a sesizat organul de urmărire penală, or, din conținutul plângerii cert rezultă că cerința reclamantului este de a începe urmărirea penală, care, în opinia denunțătorului, este în legătură cu săvârșirea infracțiunii de către persoanele vizate în plângere.

Instanța de judecată a constatat că procurorul în conformitate cu prevederile art.274 din Codul de procedură penală urma să dispună în termen de 30 de zile, prin ordonanță, începerea urmăririi penale în cazul în care, din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor de constatare, rezultă cel puțin o bănuială rezonabilă că a fost săvârșită o infracțiune și nu există vreo una din circumstanțele care exclud urmărirea penală, informând despre aceasta persoana care a înaintat sesizarea sau să refuze de a începe urmărirea penală în cazul în

care din cuprinsul actului de sesizare rezultă vreunul din cazurile care împiedică pornirea urmăririi penale.

Prima instanță a concluzionat că raporturile de drept apărute între Victor Ceceli și organele de drept, inclusiv și Procuratura Comrat, din momentul înregistrării denunțului la data de 14 iunie 2019, sunt reglementate de prevederile Codului penal și Codului de procedură penală. Este inadmisibil de catalogat că plângerea lui Victor Ceceli din 14 iunie 2019 este o petiție prin prisma Legii nr.190 din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, or, la 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ, iar reieșind din prevederile art.257 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr.793/2000 și Legea nr.190/1994 cu privire la petiționare.

Instanța de fond a subliniat că la momentul depunerii denunțului deja nu mai acționa Legea nr.190/1994 cu privire la petiționare.

Cu referire la dispozițiile art.2 din Codul administrativ, prima instanță a notat că în prezentul litigiu nu sunt aplicabile prevederile Codului administrativ după cum a făcut trimitere Procuratura UTA Găgăuzia în răspunsul nr.1983 din 08 octombrie 2019, or, prevederile prezentului cod nu se aplică raporturilor juridice ale autorităților publice care acționează în baza Codului penal și Codului de procedură penală.

Pe final, prima instanță a ajuns la concluzia că răspunsul contestat nu poate fi menținut, deoarece contravine prevederilor legislației în vigoare și contribuie la îngrijirea dreptului reclamantului Victor Ceceli la o cercetarea obiectivă și multiaspectuală a faptelor invocate de către acesta în denunțul său.

Referitor la pretenția privind repararea prejudiciului moral, prima instanță a considerat-o neîntemeiată, or, nu au fost prezentate probe privind suportarea acestuia.

Mai mult, admiterea parțială a acțiuni în sine constituie o satisfacție echitabilă pentru recuperarea retrierilor psiho-emoționale ale reclamantului.

La 23 iunie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Procuratura UTA Găgăuzia a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe(f.d. 66-67).

La 24 februarie 2021 Judecătoria Cimișlia, sediul Central a expediat în adresa Procuraturii UTA Găgăuzia copia hotărârii integrale, notificată apelantei la 24 februarie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul poștal de recepție nr.DS8000131200AS (f.d.71, 75).

La 01 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Procuratura UTA Găgăuzia a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea integrală a hotărârii din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, cu emiterea unei decizii noi de respingere integrală a acțiunii depuse de Victor Ceceli (f.d. 93-94).

Prin decizia din 19 august 2021 a Curții de Apel Comrat a fost admis apelul depus de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Alexandr Vlah, s-a casat hotărârea din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central și s-a emis o decizie nouă prin care acțiunea în contencios administrativ depusă de Victor Ceceli a fost declarată inadmisibilă.

Fiind investită cu judecarea cauzei, instanța de apel, cu trimitere la prevederile art.2 alin.(3), art.5, art.7, art.8, art.10 alin.(1), art.17, art.207 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, a motivat soluția prin faptul că din sensul acțiunii depuse de Victor Ceceli și actele anexate la aceasta rezultă că reclamantul contestă refuzul procuraturii privind pornirea urmăririi penale în baza plângerii acestuia la acțiunile și deciziile procurorilor în

Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Ceadâr-Lunga: I. Pamujac și D. Ianac, precum și a judecătorului din cadrul Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, N. Lazareva.

Instanța de apel a stabilit că după cum rezultă din actele cauzei, Victor Ceceli s-a adresat Procuraturii Generale cu plângere pe faptul uzurpării puterii în stat și emiterea hotărârii ilegale din 07 martie 2019 de către Judecătoria Comrat, sediul Ceadâr-Lunga în cauza nr.3-39/2018 (PIGD 23-3-2112-26072018), cu tragerea la răspundere a magistraților pentru comiterea acțiunilor infracționale.

Din răspunsul nr.1983 din 08 octombrie 2019 a procurorului în Procuratura UTA Găgăuzia, A.Vlah, la plângerea reclamantului, rezultă că, argumentele invocate în plângerile acestuia nu s-au confirmat. Mai mult, lipsesc temeiuri rezonabile pentru începerea urmăririi penale.

Instanța de apel a conchis că încălcările menționate în acțiune se referă la activitatea procuraturii, care se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului penal și a Codului de procedură penală.

Cu trimitere la prevederile art.2 alin.(3) lit.b), art.5, și art.17 din Codul administrativ, instanța de apel a concluzionat că acțiunile procuraturii contestate de către reclamant nu pot constitui obiect de examinare în procedura contenciosului administrativ în baza Codului administrativ, dar în ordinea prevăzută de Codul penal și Codul de procedură penală.

Din considerentele menționate, instanța de apel a ajuns la concluzia că acțiunea depusă de Victor Ceceli cu privire la anularea răspunsului nr.1983 din 08 octombrie 2019 a Procuraturii UTA Găgăuzia, obligarea pornirii urmăririi penale în baza plângerilor sale și încasarea din contul Procuraturii UTA Găgăuzia în beneficiul său sumei de 200 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în temeiul art.207 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ urmează să fie declarată inadmisibilă.

La 12 octombrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Victor Ceceli a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 19 august 2021 a Curții de Apel Comrat, cu emiterea unei decizii noi, de admitere a acțiunii sale.

În motivarea recursului a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Comrat a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, nu au fost dovedite circumstanțele considerate de instanța de apel ca fiind stabilite, cu interpretarea eronată a normelor de drept material.

Recurentul a indicat că instanța de apel eronat a concluzionat că răspunsul nr.1983 din 08 octombrie 2019 a Procuraturii UTA Găgăuzia nu constituie în sine un act administrativ individual, or, chiar în textul actului intimata cert a indicat că acesta poate fi contestat în procedura contenciosului administrativ în termen de 30 de zile de la data notificării lui, iar actele administrative sunt examinate prin prisma Codului administrativ.

În viziunea recurentului instanța de apel odată ce a constatat că acțiunile procuraturii contestate de către el nu pot constitui obiect de examinare în procedura contenciosului administrativ în baza Codului administrativ, dar în ordinea prevăzută de Codul penal și Codul de procedură penală, urma să anuleze răspunsul ilegal nr.1983 din 08 octombrie 2019 a Procuraturii UTA Găgăuzia și să oblige intimata să examineze plângerea sa în

conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, și nicidecum să o declare inadmisibilă.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la 19 august 2021, în ședință publică.

Actele cauzei nu atestă faptul că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost notificat participanților la proces.

Totodată, din materialele cauzei rezultă că la 13 septembrie 2021 lui Victor Ceceli i-a fost notificată, prin intermediul oficiului poștal, decizia integrală din 19 august 2021 a Curții de Apel Comrat, fapt ce rezultă din avizul poștal de recepție nr.DS8002090946AS (f.d.126).

În condițiile enunțate, recursul din 12 octombrie 2021 a fost depus în conformitate cu art.245 din Codul administrativ.

La 03 noiembrie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Procuraturii UTA Găgăuzia copia recursului depus de Victor Ceceli, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, notificată ultimei la 09 noiembrie 2021, fapt ce rezultă din avizul poștal de recepție nr.DS8005679434AS (f.d.137,138), însă intimata nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Victor Ceceli.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Victor Ceceli se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron